

PROGRAM PRIORYTETOWY

Tytuł programu: Gospodarka wodno-ściekowa w zakładach przemysłowych

1. Cel programu

Celem programu jest poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych poprzez oczyszczanie ścieków zgodnie z wymogami Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 roku dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG) (dalej: dyrektywa ściekowa). Uruchomienie programu ma również na celu ograniczenie presji na środowisko poprzez zmniejszenie zużycia wody oraz poprzez zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń trafiającego do środowiska wraz ze ściekami generowanymi przez przemysł spożywczy z poniższych sektorów:

1. Przetwórstwo mleka
2. Produkcja i przetwórstwo owoców i warzyw, w tym dotyczy grzybów
3. Produkcja i butelkowanie napojów bezalkoholowych
4. Przetwórstwo zbóż i ziemniaków
5. Chów, hodowla zwierząt gospodarskich, produkcja lub przetwórstwo mięsna
6. Browary
7. Produkcja alkoholu i napojów alkoholowych
8. Wytwarzanie pasz zwierzęcych z produktów roślinnych
9. Wytwarzanie żelatyny i klejów ze skór i kości zwierzęcych
10. Słodownie i drożdżownie
11. Przetwórstwo rybne

2. Wskaźnik osiągnięcia celu programu

Stopień realizacji celu programu jest mierzony za pomocą wskaźników osiągnięcia celu pod następującymi nazwami:

- 1) Liczba oczyszczalni ścieków przemysłowych (szt.)
Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla zwrotnych form dofinansowania wynosi, co najmniej **2 szt.**
- 2) Liczba podczyszczalni ścieków przemysłowych (szt.)
Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla zwrotnych form dofinansowania wynosi, co najmniej **5 szt.**
- 3) Ilość ścieków przemysłowych poddanych oczyszczeniu (m³/rok)
Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla zwrotnych form dofinansowania wynosi, co najmniej **2 500 000 m³/rok.**

3. Budżet

Budżet na realizację celu programu wynosi do 50 000 tys. zł dla zwrotnych form dofinansowania.

4. Okres wdrażania

Program realizowany będzie w latach 2021–2024, przy czym:

- 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów z beneficjentami) podejmowane będą do 31.12.2024 r.,
- 2) środki wydatkowane będą przez beneficjenta do 31.12.2027 r.

5. Terminy i sposób składania wniosków

- 1) Nabór wniosków prowadzony będzie w trybie ciągłym do wyczerpania środków.
- 2) Terminy, sposób składania i rozpatrywania wniosków określone zostaną odpowiednio w ogłoszeniu o naborze, który zamieszczony będzie na stronie internetowej NFOŚiGW.

6. Koszty kwalifikowane

- 1) Okres kwalifikowalności kosztów od **01.01.2021 r.** do **31.12.2027 r.**, w którym to poniesione koszty mogą być uznane za kwalifikowane.
- 2) koszty kwalifikowane - zgodnie z „Wytycznymi w zakresie kosztów kwalifikowanych”, z zastrzeżeniem, że:
 - a) koszty obejmują wyłącznie następujące rodzaje robót budowlanych i dostaw:
 - zakup i dostawa urządzeń i wyposażenia technologicznego oraz sprzętu, będących środkami trwałymi,
 - dostawy instalacji, linii technologicznych,
 - przygotowanie terenu i zaplecza budowy oraz jego likwidacja,
 - roboty demontażowe i rozbiórkowe,
 - roboty budowlano-montażowe związane z budową, rozbudową, przebudową, a także remontem i adaptacją obiektów technologicznych i infrastruktury pomocniczej,
 - montaż urządzeń,
 - instalacje w obiektach technologicznych,
 - instalacje i obiekty do produkcji energii,
 - sieci międzyobektowe,
 - rozruch urządzeń i instalacji wraz ze szkoleniem personelu,
 - przyłącza doprowadzające media do obiektów technologicznych,
 - elementy ogrodzeń i zieleni chroniące obiekty technologiczne,
 - drogi i place technologiczne,
 - przełożenie sieci i obiektów sieciowych,
 - koszty usług wymaganych przy realizacji robót oraz przy ich odbiorze takie jak: nadzory – geotechniczny, archeologiczny, przyrodniczy, właścicielski operatorów sieci kolidującej, obsługa geodezyjna itp.,
 - koszty kwalifikowane obiektów, instalacji, których wykonanie bezpośrednio nie jest powiązane z prowadzeniem procesów technologicznych i uzyskaniem efektów ekologicznych, a wykorzystywane będą również w celach ogólnych związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorstwa, będą rozliczone proporcjonalnie do ich udziału wynikającego z potrzeb eksploatacji oczyszczalni;
 - b) koszty ruchomych środków trwałych będących na stałym wyposażeniu linii technologicznych obiektów oczyszczalni;

- c) koszty zarządzania przedsięwzięciem, tj. koszty nadzoru inwestorskiego w zakresie do 3 % kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia *);
- d) koszty związane z przygotowaniem przedsięwzięcia, tj. dokumentacji projektowej wraz z nadzorem autorskim i niezbędnymi uzgodnieniami, w zakresie do 10 % kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia *);
- e) nie są kwalifikowane następujące kategorie kosztów:
 - nabycia nieruchomości i zakupu gruntu wraz innymi kosztami związanymi i wszelkimi formami odszkodowania, dzierżawy, wynajmu,
 - nabycia sprzętu i wyposażenia, które nie stanowią środków trwałych oraz nabycia środków trwałych w formie leasingu,
 - budowa/rozbudowa/modernizacja budynków administracyjnych, z wyjątkiem adaptacji pomieszczeń wymaganych do obsługi technicznej oczyszczalni ścieków z zapleczem,
 - zarządzanie projektem z wyłączeniem nadzoru inwestorskiego, pomoc techniczna, wszelkie opinie, ekspertyzy itp.,
 - opracowania dokumentacji przetargowej (siwz), w tym program funkcjonalno-użytkowy,
 - koszty informacji i promocji,
 - podatek VAT.

**) wydatki przekraczające limit stanowią koszty niekwalifikowane przedsięwzięcia*

7. Formy i warunki udzielania dofinansowania

7.1 Formy dofinansowania

Pożyczka na warunkach preferencyjnych lub rynkowych.

7.2 Intensywność dofinansowania

Dofinansowanie do 85% kosztów kwalifikowanych.

7.3 Warunki dofinansowania

- 1) dofinansowanie nastąpi na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z NFOŚiGW.
- 2) minimalna wartość przedsięwzięcia inwestycyjnego: 1 mln zł kosztów kwalifikowanych.
- 3) udzielanie dofinansowania na warunkach określonych w „Zasadach udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej” z zachowaniem poniższych zasad:
 - a) pożyczka na warunkach preferencyjnych, oprocentowanie zmienne WIBOR 3M, lecz nie mniej niż 2% lub
pożyczka na warunkach rynkowych (nie stanowi pomocy publicznej): oprocentowanie na poziomie stopy referencyjnej ustalonej zgodnie z komunikatem Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz. Urz. UE C 14, 19.01.2008, str. 6), z zastrzeżeniem §6 ust. 4a-4c „Zasad udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”;
 - b) odsetki z tytułu oprocentowania pożyczki spłacane na bieżąco w okresach kwartalnych. Pierwsza spłata na koniec kwartału kalendarzowego, następującego po kwartale, w którym wypłacono pierwszą transzę środków;
 - c) okres finansowania: nie dłuższy niż 15 lat.

Okres finansowania jest liczony od daty planowanej wypłaty pierwszej transzy pożyczki do daty planowanej spłaty ostatniej raty kapitałowej.

W uzasadnionych przypadkach wynikających ze specyfiki przedsięwzięcia lub beneficjenta, okres finansowania przedsięwzięcia może być wydłużony do 20 lat;

- d) okres karencji: przy udzielaniu pożyczki może być stosowana karencja w spłacie rat kapitałowych liczona od daty wypłaty ostatniej transzy pożyczki do daty spłaty pierwszej raty kapitałowej, lecz nie dłuższa niż 6 miesięcy od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia;
 - e) wypłata może odbywać się w formie refundacji poniesionych kosztów kwalifikowanych lub - po akceptacji NFOŚiGW - w formie zaliczki. Zaliczki wypłacane będą na podstawie wniosków o płatność, przy czym warunkiem otrzymania kolejnej transzy jest rozliczenie przez beneficjenta, co najmniej 70% sumy wszystkich wcześniej otrzymanych zaliczek;
 - f) pierwsza wypłata może nastąpić nie wcześniej niż po uzyskaniu przez Beneficjenta ostatecznej decyzji pozwolenia na budowę lub skutecznym zgłoszeniu robót budowlanych (o ile jest wymagane) oraz przedstawieniu zawartej umowy na roboty budowlane objęte zakresem przedsięwzięcia;
 - g) pożyczka nie podlega umorzeniu.
- 4) W przypadku, gdy dofinansowanie stanowi pomoc publiczną, musi być ono udzielane zgodnie z regulacjami dotyczącymi pomocy publicznej.

7.4 Beneficjenci

- 1) Przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (t.j.: Dz. U. z 2021 r. poz. 162),
- 2) Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki lub podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego.

7.5 Rodzaje przedsięwzięć:

Wsparciem finansowym objęte jest oczyszczanie ścieków przemysłowych biologicznie rozkładalnych wytwarzanych przez zakłady spożywcze, w tym przetwarzanie osadów ściekowych oraz częściowe lub pełne zamknięcie obiegów ścieżki osadowej i ściekowej, w sektorach przemysłu wymienionych w celach programu, tożsamych z listą załącznika nr 5 do rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. *w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1311).

Planowany ładunek zanieczyszczeń kierowany do oczyszczalni z w/w sektorów nie może być mniejszy niż 4 000 RLM – warunek nie dotyczy przedsięwzięć obejmujących podczyszczalnie ścieków.

Finansowane będą przedsięwzięcia w sektorach przemysłu spożywczego wskazanego w pkt 1 programu polegające na:

- 1) budowie nowych oczyszczalni dla zakładów istniejących, prowadzących czynną produkcję w sektorach przemysłu spożywczego, w tym wspólnie oczyszczających ścieki komunalne przyjmowane spoza terenu zakładu;
- 2) rozbudowie i przebudowie istniejących oczyszczalni obsługujących sektory przemysłu spożywczego – oczyszczalnie przemysłowe, w tym wspólnie oczyszczające ścieki komunalne przyjmowane spoza terenu zakładu. Zakresem projektów mogą być również objęte systemy przyłączeniowe lub przesyłowe (kanały i rurociągi tłoczne wraz z przepompowniami) do innych oczyszczalni ścieków;

3) budowie, rozbudowie i przebudowie istniejących podczyszczalni ścieków przemysłowych odprowadzających ścieki do oczyszczalni komunalnych. Zakresem projektów mogą być również objęte systemy przyłączeniowe lub przesyłowe (kanały i rurociągi tłoczne wraz z przepompowniami). Podczyszczalnie muszą być zlokalizowane na terenie zakładu, oczyszczalni przemysłowej lub oczyszczalni komunalnej.

Dopuszcza się:

- w ramach realizacji inwestycji ujętych w pkt 1) i 2) - budowę obiektów i instalacji do produkcji energii ze źródeł odnawialnych;
- w ramach kompleksowych przedsięwzięć inwestycyjnych dotyczących oczyszczalni lub podczyszczalni ścieków - ujęcie robót mających charakter remontu;
- objęcie zakresem również likwidacji istniejących oczyszczalni lub podczyszczalni ścieków.

8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

Kryteria dostępu

KRYTERIA DOSTĘPU			
Lp.	Nazwa kryterium	TAK	NIE
1.	Wniosek jest złożony w terminie określonym w regulaminie naboru.		
2.	Wniosek jest złożony na obowiązującym w chwili złożenia formularzu i w wymaganej formie.		
3.	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku oraz dołączono wszystkie wymagane załączniki.		
4.	Wnioskodawca mieści się w katalogu beneficjentów, określonym w programie priorytetowym.		
5.	W ciągu ostatnich 3 lat przed dniem złożenia wniosku NFOŚiGW nie wypowiedział Wnioskodawcy lub nie rozwiązał z nim umowy o dofinansowanie – za wyjątkiem rozwiązania za porozumieniem stron – z przyczyn leżących po stronie Wnioskodawcy.		
6.	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań publicznoprawnych na rzecz NFOŚiGW, właściwych organów, czy też podmiotów.		
7.	Wnioskodawca wywiązuje się ze zobowiązań cywilnoprawnych na rzecz NFOŚiGW.		
8.	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym.		
9.	Realizacja przedsięwzięcia nie została zakończona przed dniem złożenia wniosku.		
10.	Okres realizacji przedsięwzięcia i wypłaty dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym.		

11.	Forma i intensywność wnioskowanego dofinansowania jest zgodna z programem priorytetowym.		
-----	--	--	--

Niespełnienie któregokolwiek z kryteriów dostępu powoduje odrzucenie wniosku.

Nie ustala się kryteriów punktowych.

KRYTERIA JAKOŚCIOWE DOPUSZCZAJĄCE

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
I.	ZASADNOŚĆ REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA		
1.	Ocena osiągnięcia planowanego efektu ekologicznego – wpływ na realizację wskaźników programu priorytetowego.		
<p><i>Zasady oceny:</i></p> <p>Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami).</p> <p>Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny wynika, iż Wnioskodawca przedstawił dostateczne dane, obliczenia, które wskażą na prawidłową wielkość przyjętych wskaźników przedsięwzięcia i celu programu priorytetowego.</p> <p><i>Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku.</i></p>			
2.	Ocena możliwości realizacyjnej przedsięwzięcia		
<p><i>Zasady oceny:</i></p> <p>Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami).</p> <p>Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny wynika, iż Wnioskodawca przedstawił harmonogram realizacji (z podziałem na fazę przygotowawczą, realizacyjną oraz eksploatacyjną uwzględniającą czas na uzyskanie zakładanych rezultatów – potwierdzonych przez monitoring, badania, sprawozdania itp), którego realistycznie określone terminy uprawdopodobnią zakończenie przedsięwzięcia, mieszczące się w okresie wdrażania programu, posiada wymagane programem oraz wynikające z formularza wniosku załączniki (decyzje, pozwolenia) lub inne dokumenty wynikające ze specyfiki przedsięwzięcia (o ile dotyczy), które potwierdzą dostateczny poziom przygotowania przedsięwzięcia do realizacji wraz z czasową ścieżką ich pozyskania.</p> <p>Przedstawione koszty przedsięwzięcia oparte będą o aktualną wycenę robót budowlanych, tj. sporządzone w oparciu o dokumentację projektową kosztorysy lub ustalony w PFU zakres robót.</p> <p>W ramach niniejszego kryterium oceniana będzie możliwość utrzymania trwałości rzeczowej i ekologicznej przedsięwzięcia w okresie 3 lub 5 lat w zależności od wielkości przedsiębiorcy.</p> <p><i>Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku.</i></p>			
3.	Ocena uzasadnienia wyboru przyjętego rozwiązania/technologii/układu		

Zasady oceny:

Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami).

Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny wynika, iż Wnioskodawca przedstawił wystarczające uzasadnienie dla wyboru rozwiązania realizacyjnego (przedstawienie niedoborów obecnego rozwiązania/technologii/układu, analiza alternatywnych wariantów lub uzasadnienie ich braku, zakres wymaganych działań prowadzących do usunięcia stwierdzonych niedoborów lub wprowadzenia usprawnień polegających na wdrożeniu nowych technologii, wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań wcześniej potwierdzonych w eksploatacji), w tym przedstawiono plan sytuacyjny oczyszczalni z zaznaczonymi obiektami/instalacją, jako nowo budowane/przebudowywane/remontowane i schemat technologiczny.

Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku.

4.	Ocena przygotowania instytucjonalnego do wdrożenia przyjętego rozwiązania		
----	---	--	--

Zasady oceny:

Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami).

Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny wynika, iż Wnioskodawca przedstawił strukturę organizacyjną i doświadczenie w realizacji przedsięwzięć.

Negatywna ocena kryterium nie powoduje odrzucenia wniosku o ile ocena kryterium nr 2 jest pozytywna.

5.	Spójność danych przedstawionych we wniosku i załącznikach		
----	---	--	--

Zasady oceny:

Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami).

Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny wynika, iż Wnioskodawca przedstawił wiarygodne i spójne dane, pozwalające na ocenę Kryteriów nr 1 do 4.

Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku.

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
II.	OCENA FINANSOWA		
1.	Analiza dotychczasowej sytuacji finansowej Wnioskodawcy.		

Zasady oceny:

Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych finansowych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami) zgodnie z „Metodyką oceny finansowej wniosku o dofinansowanie” (o ile dotyczy).

Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny wynika, iż Wnioskodawca nie znajduje się w złej sytuacji finansowej.

Negatywna ocena kryterium nie powoduje odrzucenia wniosku o ile ocena kryterium nr 2 jest pozytywna.

2.	Analiza prognozowanej sytuacji finansowej Wnioskodawcy – w tym analiza wykonalności i trwałości finansowej.		
----	---	--	--

Zasady oceny:

Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych finansowych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami) zgodnie z „*Metodyką oceny finansowej wniosku o dofinansowanie*” (o ile dotyczy). Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny prognozowanej sytuacji finansowej Wnioskodawcy wynika, iż nie znajduje się on w złej sytuacji finansowej i jest w stanie zapewnić wykonalność i trwałość finansową oraz zbilansowanie źródeł finansowania projektu.

Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku niezależnie od wyników oceny kryterium nr 1.

III.	OCENA DOPUSZCZALNOŚCI POMOCY PUBLICZNEJ		
1.	Dopuszczalność pomocy publicznej zgodnie z przepisami o pomocy publicznej.		

Zasady oceny:

Ocena dopuszczalności i intensywności wnioskowanej pomocy publicznej pod kątem jej zgodności z warunkami określonymi we właściwych przepisach o pomocy publicznej.

Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku.

9. Postanowienia dodatkowe

1) Założenia do monitorowania i rozliczenia wskaźników efektów ekologicznych przedsięwzięcia:

Oczyszczone ścieki po realizacji przedsięwzięcia powinny spełniać parametry wynikające z rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. *w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1311) wskazane w załącznikach nr 3 i 4, w zależności od typu oczyszczalni – komunalna lub przemysłowa oraz rodzaju oczyszczanych ścieków.

2) Warunki ubiegania się o dofinansowanie:

- posiadanie przez wnioskodawcę dla zakresu przedsięwzięcia:
 - decyzji pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzenie ścieków przemysłowych do wód, ziemi lub urządzeń kanalizacyjnych lub pozwolenia zintegrowanego;
 - decyzji pozwolenia na budowę lub zgłoszenia robót budowlanych zgodnie z procedurą ustawy Prawo budowlane lub zatwierdzonego do realizacji Programu Funkcjonalno-Użytkowego;
- uregulowany stan prawny nieruchomości i obiektów objętych zakresem przedsięwzięcia;
- przedsięwzięcie nie zostało zakończone przed dniem zawarcia umowy o dofinansowanie – decyduje data protokołu odbioru, a jego rozpoczęcie nie nastąpiło wcześniej niż 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku (liczona data zawarcia pierwszego kontraktu na roboty budowlane).

3) Wymagane jest zachowanie trwałości projektu zgodnie z obowiązującymi zasadami pomocy publicznej. W przypadku, gdy zasady pomocy publicznej nie przewidują wymaganego okresu trwałości lub gdy dofinansowanie nie stanowi pomocy publicznej, okres trwałości projektu wynosi odpowiednio 3 lata dla mikro-, małych lub średnich przedsiębiorców (w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (t.j.: Dz. U. z 2021 r. poz. 162), 5 lat dla pozostałych przedsiębiorców;

- 4) Do niniejszego programu priorytetowego mają zastosowanie obowiązujące w NFOŚiGW „Zasady udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”;
- 5) Beneficjent jest zobowiązany do promocji projektu na zasadach określonych w „Instrukcji oznakowania przedsięwzięć dofinansowywanych ze środków NFOŚiGW”;
- 6) W sprawach nieuregulowanych, do wniosków o dofinansowanie stosuje się obowiązujące w NFOŚiGW regulacje wewnętrzne.